

EKVATOR

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	4
3. DIŞ TİCARET.....	5
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Ekvator Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet (çok partili demokrasi)
Hükümet Sistemi	Başkanlık
Başkenti	Kito
Devlet (Hükümet) Başkanı	Daniel Noboa (23 Kasım 2023'ten itibaren)
Resmi Dili	İspanyolca
Milli Günü	10 Ağustos 1809
Yüzölçümü (kara)	256.370 km ²
Nüfus	18,1 (2025, IMF, Tahmini)
Dini	Hristiyan (Roman Katolik)
Para Birimi	ABD Doları
Başlıca şehirleri ve nüfus (bin kişi)	Guayaquil 2 746 (ticaret şehri), Quito (Kito) 2 678, Cuenca 596, Santo Domingo 442, Ambato 371, Portoviejo 306
Başlıca Ekonomik Ürünler	Petrol, altın, muz, kahve, kakao
Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar	DTÖ, IMF, OPEC, ISO, WIPO, WHO

Coğrafi Konum

Güney Amerika'nın batısında Pasifik kıyısında yer alan Ekvator, batısında kıyı düzlüklerinin, orta kesimlerinde And Dağlarının ve volkanların, doğusunda ise vahşi Amazon ormanlarının yer aldığı zengin bir coğrafi yapıya sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

24 Mayıs 1822 tarihinde İspanya'dan bağımsızlığını kazanan Ekvator'un yürürlükteki Anayasası, 20 Ekim 2008'de kabul edilmiştir. Devlet başkanı aynı zamanda başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir doğrudan halkoyuyla seçilen devlet başkanı, bakanlar kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. (Devlet Başkanlığı: <http://www.presidencia.gob.ec/>)

137 üyeli Ekvator Parlamentosu'na milletvekilleri 4 yıllık bir dönem için seçilmektedir. (Parlamento: <http://www.asambleanacional.gob.ec/es>)

Ülke idari açıdan 24 eyaletten oluşmaktadır. Bunlar Azuay, Bolivar, Canar, Carchi, Chimborazo, Cotopaxi, El Oro, Esmeraldas, Galapagos, Guayas, Imbabura, Loja, Los Rios, Manabi, Morona-Santiago, Napo, Orellana, Pastaza, Pichincha, Santa Elena, Santo Domingo de los Tsachilas, Sucumbios, Tungurahua, Zamora-Chinchipe'dir.

Quito ve Guayaquil, ülkenin başlıca ticari merkezleri olmasına rağmen, iki bölgenin kültürü ve ekonomik yapısı birbirinden farklıdır. Quito (Kito), petrol şirketlerinin merkezinin ve kamu kurumlarının bulunduğu bir kent olup, Guayaquil ise tarım ve balıkçılık üretimine dayanan liman ve sanayi kentidir. İki bölgenin birbiriyle rekabet içinde olduğu söylenebilir.

Nüfus ve İstihdam

2024 yılında 17,97 milyon kişi ile dünyada 65. sırada yer alan Ekvator nüfusunun 2029 yılında 18,67 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Ekvator'da nüfus artış hızı %1,4 oranında gerçekleşmiştir. Nüfusun yarısı kadındır. Nüfusun %66,6'sı 15–64 yaş grubundadır. Kentleşme oranı yaklaşık %64'tür.

Ülkedeki toplam aktif işgücü 12,1 milyon olup, ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %4,2 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 70. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

Dünya Bankasına göre 15 yaş üstü yetişkin nüfusun okur-yazarlık oranı %94'tür. Ancak, finans ve mühendislik gibi meslek dallarında yetişmiş işgücü bulmak zordur. Kırsal alanlarda işsizlik daha yüksektir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ekvator'un başlıca doğal kaynakları; petrol, balıkçılık, kereste ve hidroelektrik enerjisidir. Ülkenin başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; muz, kahve, kakao, pirinç, patates, manyok (tapioca) ve şeker kamışı olmakla beraber; et ve süt ürünleri üretiminin yanı sıra başta karides ve ton balığı olmak üzere deniz ürünleri üretimi yaygındır.

Ormanlık alanların tahribi, erozyon, kuraklık, su kirliliği, Amazon'da ve Galapagos Adalarında petrol atıklarından doğan kirlilik, toprak kayması ve seller ülkenin başlıca çevre sorunlarıdır. Ayrıca And Dağları çevresinde çok sayıda aktif volkan bulunmakta olup, Cotopaxi dünyadaki en yüksek aktif volkandır.

Ekvator aynı zamanda dünyada m2 başına düşen nehir sayısının en fazla olduğu ülkedir. Biyo-çeşitlilik açısından dünyanın en zengin bölgesi olan Ekvator, m2 başına düşen bitki ve hayvan türü sayısı bakımından dünyada ilk sıradadır. Yeryüzünün %0,2'lik bir bölümünde dünyadaki bitki türlerinin %10'unu ve kuş türlerinin %18'ini barındırmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	121,15	121,73	125,68	130,31	135,35	140,86	146,64	152,59
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2	-2	1,7	2,1	2,3	2,5	2,5	2,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	6 793	6 775	6 942	7 143	7 362	7 602	7 853	8 110
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,2	1,5	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	1,8	5,8	3,4	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,6	3,4	4	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5
Nüfus (milyon)	17,84	17,97	18,1	18,24	18,39	18,53	18,67	18,82
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	54,3	55	-	-	-	-	-	-

*Tahmin

Kaynak: IMF

2025 yılında cari fiyatlara göre, 126 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2026 yılında 130 milyar dolar olması beklenmektedir.

Ekvator, cari fiyatlara göre, 2025 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 64. büyük ekonomisidir. 2025 yılında sabit fiyatlara göre %1,7 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2026 yılında %2,1 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Cari fiyatlara göre Ekvator, 2025 yılında 6 942 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 104. sırada yer almaktadır.

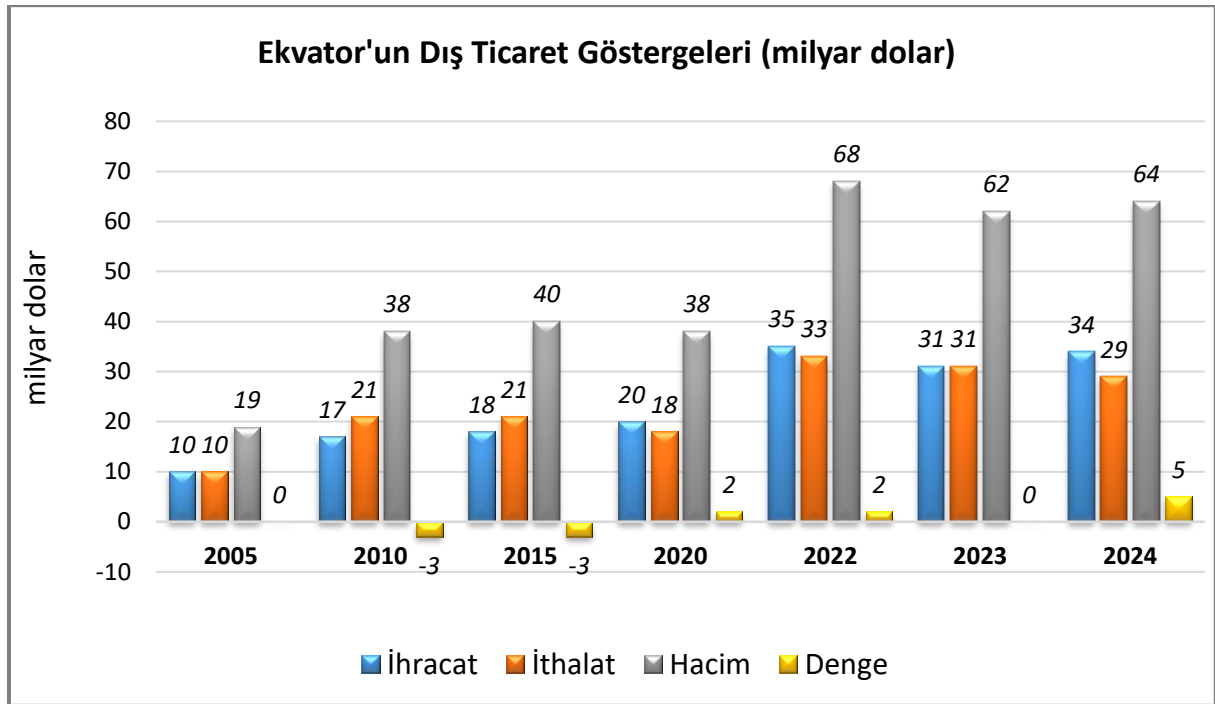
3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ekvator, hem tüketime yönelik hem de sanayide kullanılan pek çok ürünü ithalat yoluyla temin etmektedir. Ekvator, dış ticaretinin önemli bir kısmını, tercihli ticaret anlaşmaları imzaladığı ve ortak bir kültüre sahip olduğu Latin Amerika ülkeleri ve lojistik olarak kendine yakın olan ülkelerle gerçekleştirmektedir. İhraç pazarlarının ve ürünlerinin çeşitlendirilmesi, Ekvator'un dış ticaretindeki önceliklerdendir.

Ekvator'un hâlihazırda Avrupa Birliği, Birleşik Krallık, Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA), Şili ve Çin ile Serbest Ticaret Anlaşmaları; MERCOSUR (Brezilya, Arjantin, Uruguay, Paraguay), Meksika, Küba, Guatemala, El Salvador ve Nikaragua ile Tercihli Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Ülkemiz ile Ekvator arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri devam etmektedir.

Dış Ticareti

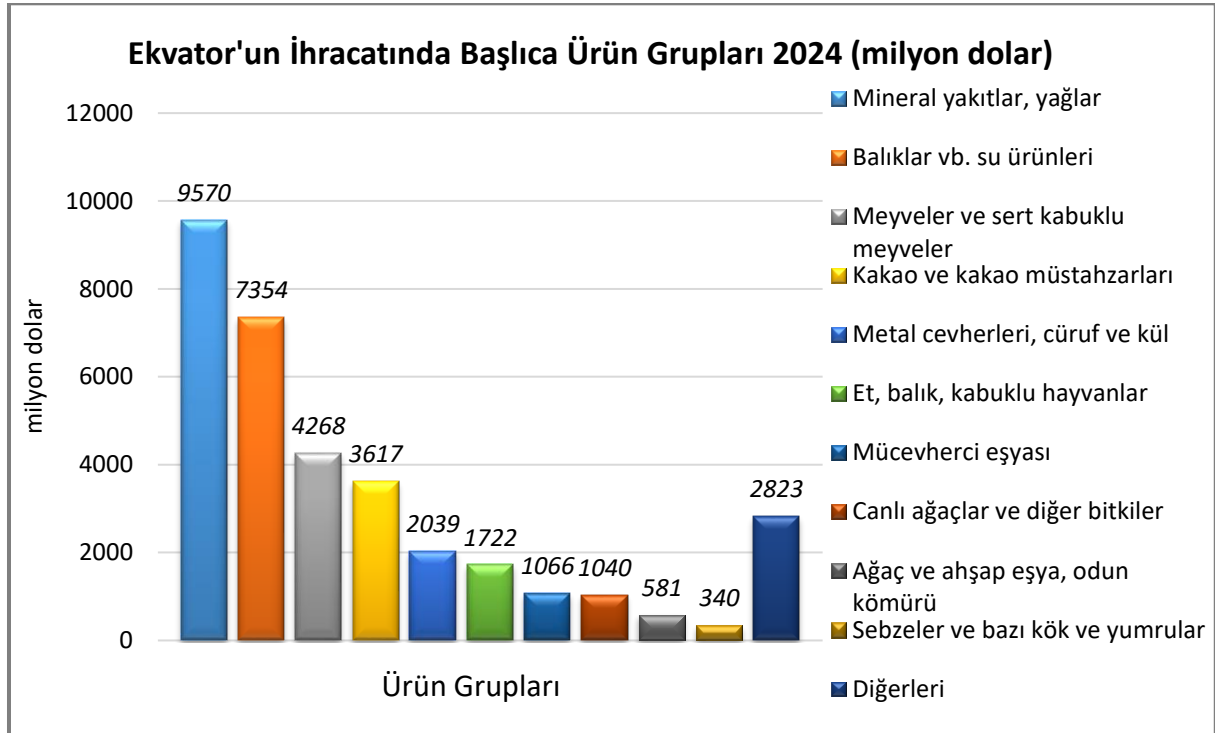
Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

2024 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler: Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar), Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş), Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş), Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık), Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları, Bakır cevherleri ve konsantreleri, Altın (platin

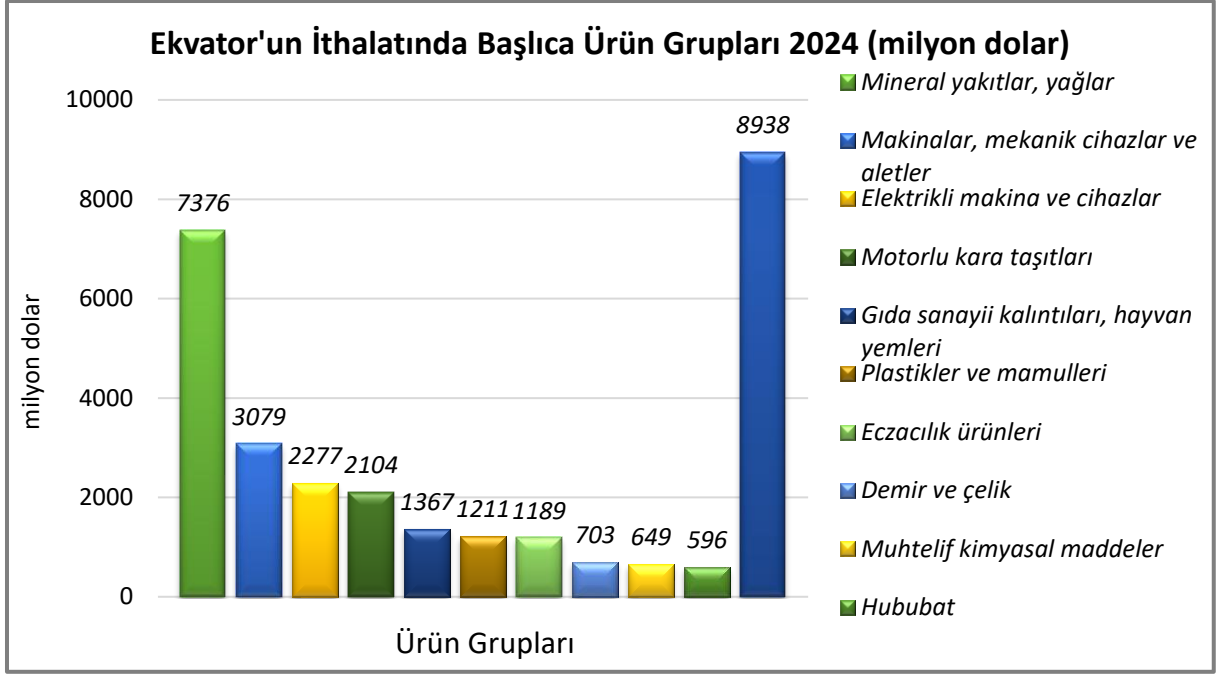
kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde), Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları, Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleridir.

Kaynak:Trademap [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

2024 yılında ithal ettiği başlıca ürünler: Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler, Otomobiller, Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış), Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar, Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar, Buğday ve mahlut, Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlardır.

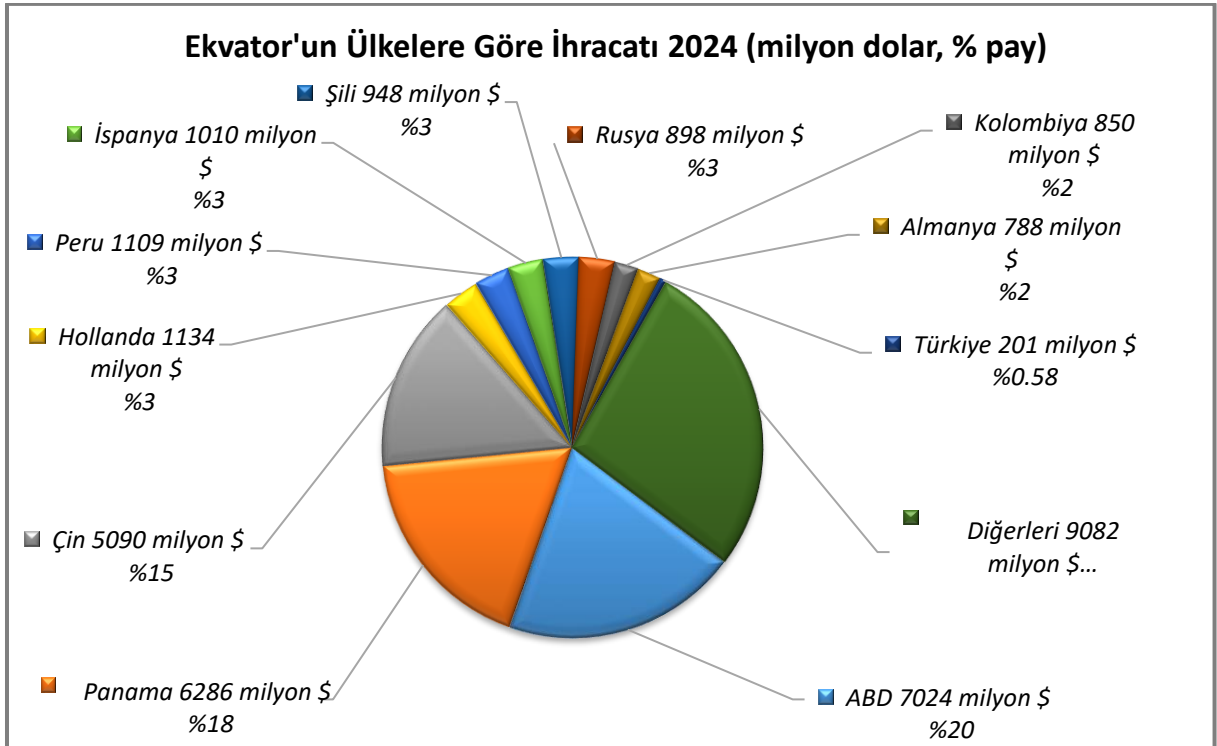

Kaynak:Trademap [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

İhracat yaptığı başlıca ülkeler; ABD, Çin, Panama, Şili, Kolombiya, İspanya, Peru, Rusya, Hollanda ve İtalya olup ülkenin ihracatında Türkiye %0,6 pay ile 25. sıradadır.

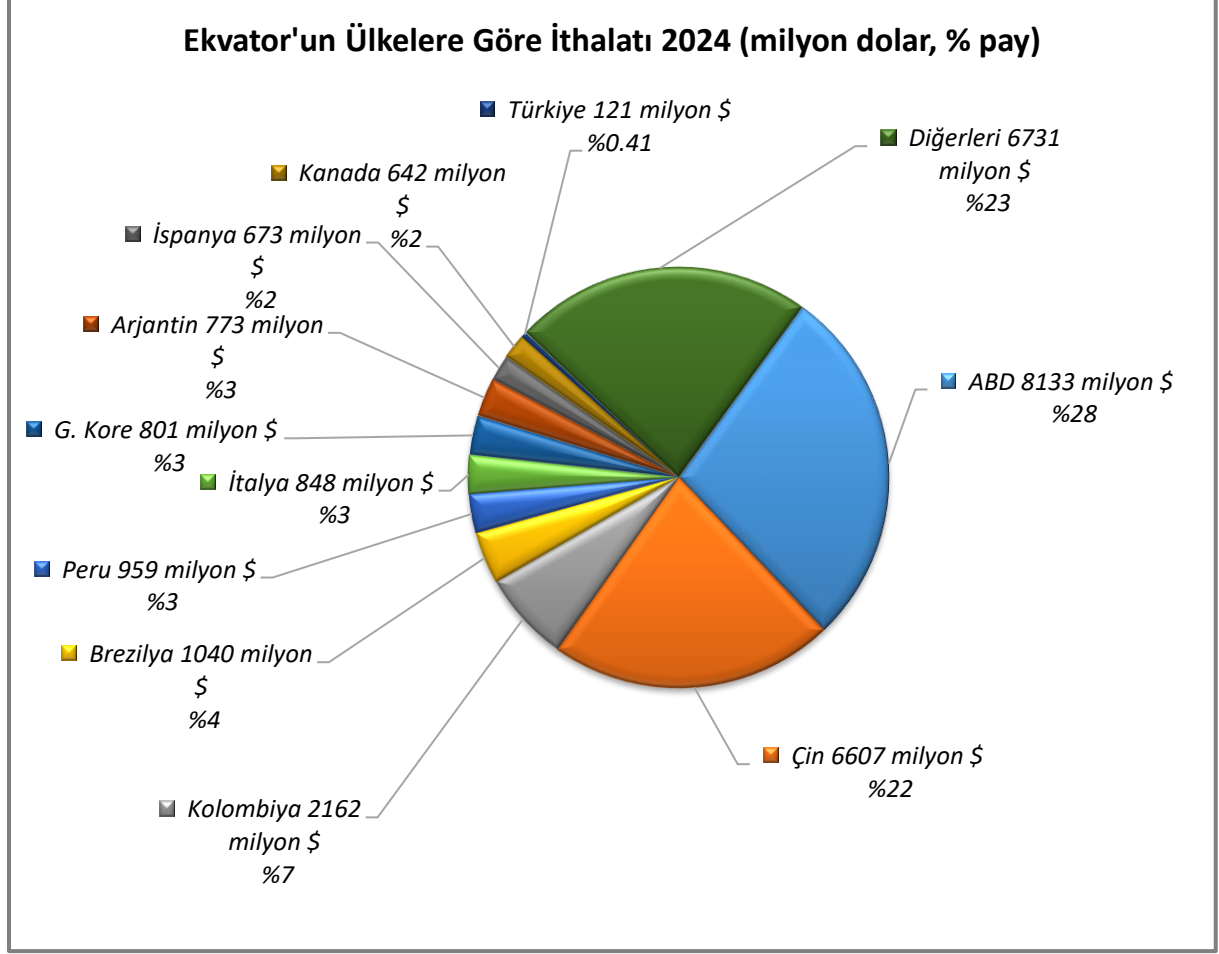

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

İthalat yaptığı başlıca ülkeler: ABD, Çin, Panama, Şili, Peru, Rusya, İspanya, Hollanda, Kolombiya ve İtalya olup ülkenin ithalatında Türkiye %0,7 pay ile 24. sıradadır.

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri, Milyon Dolar

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	382,90	350,00	500,00	800,00	1 000,00	800,00	750,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,32	0,30	0,40	0,60	0,80	0,60	0,50
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	22 688,00	23 038,00	23 538,00	24 338,00	25 338,00	26 138,00	26 888,00

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Ekvator Anayasası'nda, devletin yerli ve yabancı yatırımı teşvik edeceği, ulusal kalkınma planları hedefleri doğrultusunda yabancı sermaye yatırımlarının yerli yatırımları tamamlayacağı belirtilmektedir. Yabancı sermaye mevzuatının yasal çerçevesini Üretim, Ticaret ve Yatırım Yasası belirlemektedir. Yasa 2010 yılında, daha önce dağınık olan düzenlemeleri tek çatı altında toplamıştır. Yasanın amaçları arasında, özel yatırımların teşviki ve düzenlenmesi, ulusal kalkınma planlarına uygun stratejik yatırımların düzenlenmesi yer almaktadır.

Ekonominin üretim ve enerji matrisinin değişimi ve beşeri sermayenin geliştirilmesi Ekvator'un önemli önceliklerindendir. Yabancı yatırım, yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan ya da kontrol edilen ya da yurtdışı sermaye ihtiva eden yatırımlar olarak tanımlanmıştır. Milli muamele ilkesi geçerlidir. Yerli ve yabancı yatırımcılar arasında ayrımcılık yapılması yasaktır. Yabancı şirketler, Ekvatorlu şirketlerle aynı şartlarda, tam korunma ve güvenlik içerisinde faaliyetlerini yürütürler. Yatırımcı hakları arasında, üretim ve pazarlama hürriyeti, kamu yönetim prosedürlerine ve denetim kurallarına erişim bulunmaktadır. Yatırımlar devletin istihdam ve doğayı korumaya yönelik sosyal ve çevresel sürdürülebilir kalkınma politikalarıyla uyumlu olmalıdır. Yeni yatırımlar kanunda sayılı haller dışında izne tabi değildir.

Yatırım teşvikleri, sektöre, bölgeye ve diğer unsurlara göre değişiklik göstermektedir. Ekonominin gereksinimleri doğrultusunda yabancı yatırımın teşviki önceliklidir. Yatırımcı mülkiyeti Anayasa kapsamında korunmaktadır. Anayasaya göre, müsadere her çeşidi yasaklanmıştır. Ulusal ya da yabancı yatırımcılara müsadere uygulanamaz. Gayrimenkul istisnaları Anayasaya uygun olarak yapılır. Değerleme ve ödemeler adil ve telafi edici olmalıdır. Ayrımcılık yapılamaz.

Serbest Bölgeler

Ekvator'un ekonomik krizden çıkmak amacıyla; 2024 yılında yürürlüğe girmesi planlanan "Ekonomik Verimlilik ve İstihdam Yaratma Kanunu"nda serbest bölgelerle ilgili düzenlemelere de yer verilmektedir.

Özel Ekonomik Gelişim Bölgeleri (ZEDE); özel ticaret, vergi ve finansal düzenlemelere tabi olan bu bölgelere ithal edilen mallar gümrük vergisinden muaftır. (<https://www.zedelitoral.ec/>)

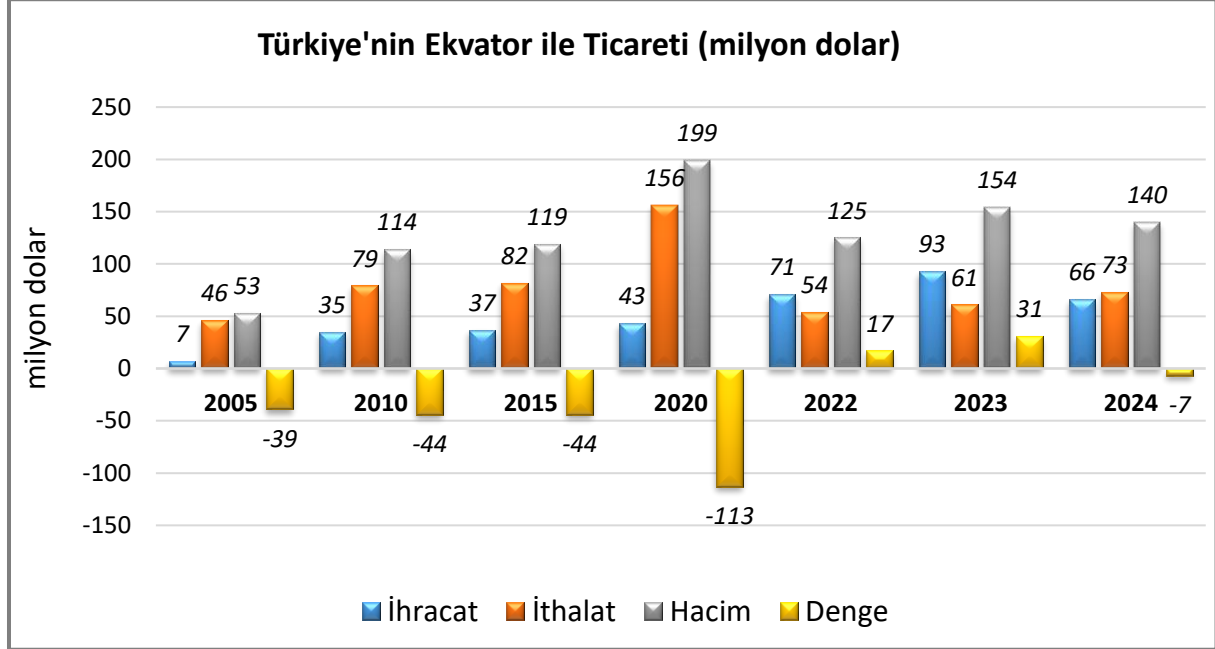
Bir projeye ZEDE statüsü verilmesi için hükümet projenin teknoloji transferine, yenilikçiliğe, endüstriyel çeşitlendirmeye ve kombine hizmetlere yaptığı katkıyı değerlendirmektedir. Mevcut serbest ticaret bölgeleri faaliyetlerine devam etmekle birlikte, ZEDE ile belirlenen yeni idari düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

Özel Ekonomik Kalkınma Bölgeleri (ZEDE) Teşvikleri: Ekvator'da Manabi'de Eloy Alfaro ZEDE, Imbabura'da Yachay ZEDE, Pichincha'da Quito ZEDE, Guayas'ta Litoral ZEDE ve Guayas'ta Posorja ZEDE olmak üzere beş özel ekonomik kalkınma bölgesi bulunmaktadır. Söz konusu bölgeler sanayi, lojistik, turizm ve teknoloji alanında yatırımcılara çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

2024 yılında ülkeye ihracatımız 66 milyon dolar ve ithalatımız 73 milyon dolar olup, 2024 yılında Ekvator ile ticarete Ülkemizin 7 milyon dolar dış ticaret açığı verdiği gözlenmektedir.

Türkiye-Ekvator Dış Ticareti

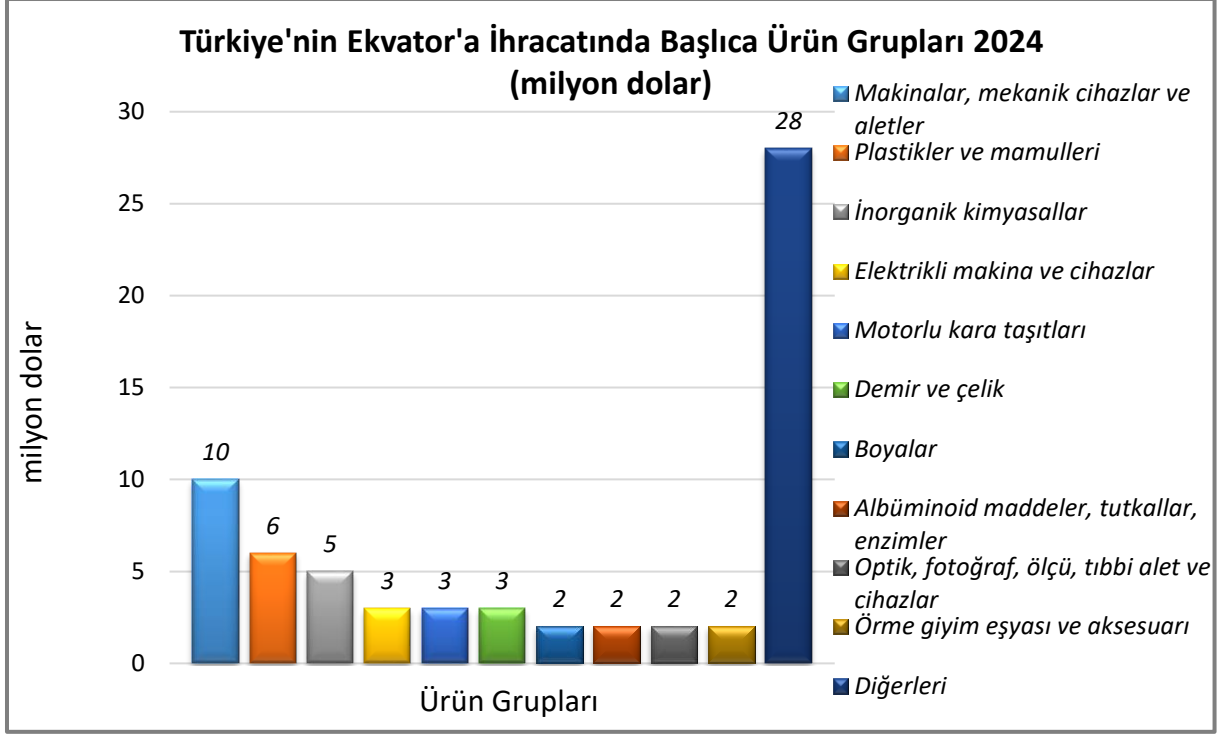

Kaynak:Trademap

Türkiye'nin Ekvator'a İhracatında Başlıca Ürünler

Ekvator'un 2024 yılı toplam ithalatı dikkate alındığında;

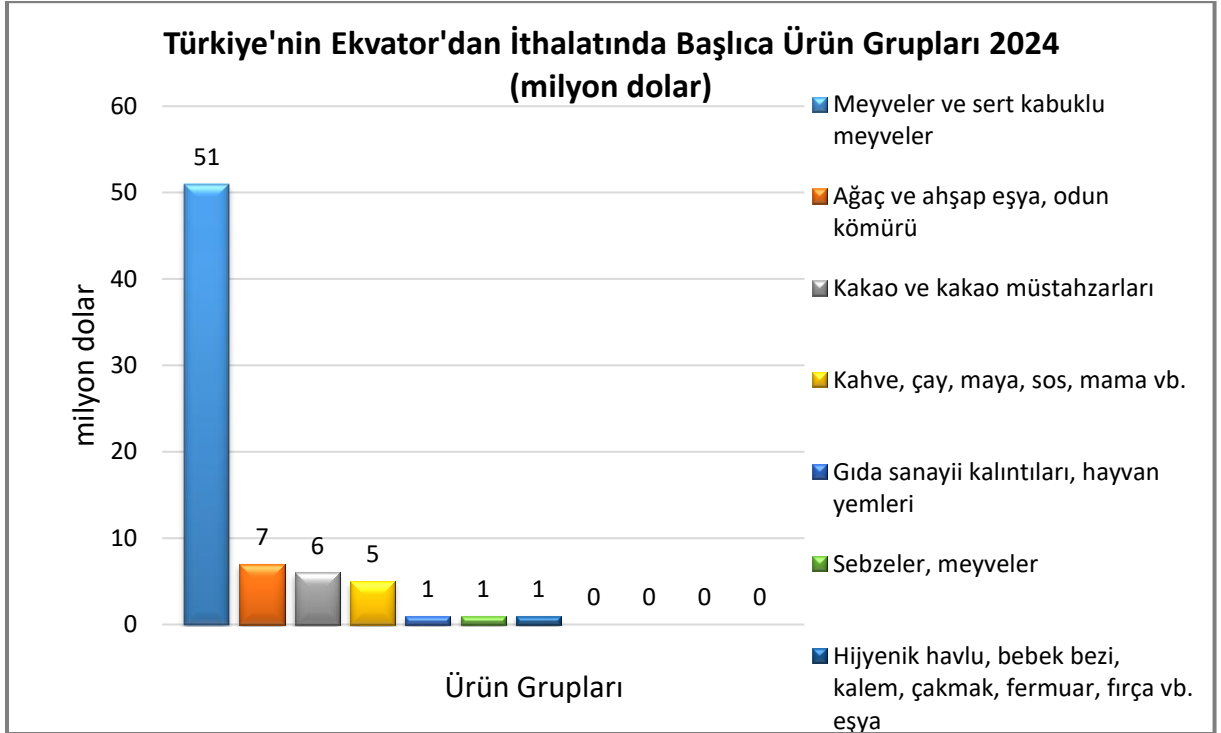
- Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar (GTİP:7228) ithalatının %11'i (3 milyon \$)
- Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.) (GTİP:3917) ithalatının %6'sı (3 milyon \$)
- Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç) (GTİP:6204) ithalatının %5'i (3 milyon \$)
- Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme) (GTİP:6109) ithalatının %6'sı (2 milyon \$)
- Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat (GTİP:2836) ithalatının %9'u (2 milyon \$)
- Mensucat, kağıt, deri vb. için apre veya finisaj müstahzarları, müstahzar haşıl ve apreler, müstahzar merdanlar (GTİP:3809) ithalatının %6'sı (2 milyon \$)
- Fosfinatlar, fosfonatlar, fosfatlar ve polifosfatlar (GTİP:2835) ithalatının %5'i (2 milyon \$)
- Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme) (GTİP:6110) ithalatının %8'i (2 milyon \$)
- Diğer boya ve vernikler, derilerin finisajında kullanılan müstahzar sulu pigmentler (GTİP:3210) ithalatının %57'si (1 milyon \$)
- Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar (GTİP:4411) ithalatının %6'sı (1 milyon \$) Türkiye'den yapıldığı görülmektedir.

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Ekvator'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Ekvator'un İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			35 380 362	31 126 424	34 420 386	100	10,6
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	10 834 637	7 823 367	8 646 543	25,1	10,5
2.	0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	8 009 704	7 213 034	6 998 646	20,3	-3
3.	0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	3 523 427	3 789 457	3 856 053	11,2	1,8
4.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	915 471	1 172 172	3 352 596	9,7	186
5.	1604	Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülase ve suları	1 499 977	1 327 735	1 676 040	4,9	26,2
6.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	1 293 780	1 238 278	1 163 041	3,4	-6,1
7.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	902 809	1 390 803	1 026 303	3	-26,2
8.	0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	1 017 762	987 064	1 015 954	3	2,9
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 709 765	1 123 988	920 449	2,7	-18,1
10.	2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	720 110	684 052	870 260	2,5	27,2
11.	0810	Diğer meyveler (taze)	123 055	187 734	237 568	0,7	26,5
12.	0710	Sebze, (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılmış) (dondurulmuş)	201 092	192 038	220 172	0,6	14,7
13.	4410	Ağaçtan ve diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (OSB), vb. levhalar	237 821	194 810	200 696	0,6	3
14.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	175 019	195 592	200 188	0,6	2,3
15.	1803	Kakao hamuru	79 888	101 008	187 664	0,5	85,8

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-2: Ekvator'un İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			33 048 924	30 895 681	29 489 612	100	-4,6
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4 597 462	4 194 713	3 938 317	13,4	-6,1
2.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	2 512 190	2 305 157	2 271 320	7,7	-1,5
3.	8703	Otomobiller	1 239 426	1 378 818	921 159	3,1	-33,2
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	901 660	1 004 436	861 397	2,9	-14,2
5.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	967 370	993 155	851 589	2,9	-14,3
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	812 577	607 626	777 819	2,6	28
7.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	596 979	704 538	624 732	2,1	-11,3
8.	1001	Buğday ve mahlut	623 770	514 655	495 356	1,7	-3,7
9.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	704 404	650 319	468 978	1,6	-27,9
10.	2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	447 021	397 100	377 299	1,3	-5
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	376 094	377 794	349 907	1,2	-7,4
12.	3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici,sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	349 836	324 011	335 194	1,1	3,5
13.	2716	Elektrik enerjisi	27 690	285 272	334 501	1,1	17,3
14.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	326 786	338 179	272 654	0,9	-19,4
15.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	312 650	294 765	269 641	0,9	-8,5

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-3: Ekvator'un Ülkelere Göre İhracatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		35 380 362	31 126 424	34 420 386	100	10,6
1.	ABD	9 803 755	7 402 717	7 024 330	20,4	-5,1
2.	Panama	4 990 307	4 472 870	6 286 022	18,3	40,5
3.	Çin	6 241 761	5 672 882	5 089 824	14,8	-10,3
4.	Hollanda	722 868	852 856	1 133 698	3,3	32,9
5.	Peru	1 015 958	974 808	1 109 258	3,2	13,8
6.	İspanya	1 031 748	853 977	1 009 976	2,9	18,3
7.	Şili	1 360 666	978 395	948 174	2,8	-3,1
8.	Rusya	994 340	923 611	898 287	2,6	-2,7
9.	Kolombiya	1 072 201	775 950	850 274	2,5	9,6
10.	Almanya	340 406	415 769	788 341	2,3	89,6
11.	İtalya	603 835	629 334	746 691	2,2	18,6
12.	Malezya	237 263	325 372	609 346	1,8	87,3
13.	Belçika	272 742	290 149	600 972	1,7	107,1
14.	Endonezya	164 778	209 206	481 849	1,4	130,3
15.	İsviçre	316 273	342 293	449 341	1,3	31,3
...	...	...	...	...	...	...
25.	Türkiye	205 433	202 768	200 925	0,58	-0,9

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-4: Ekvator'un Ülkelere Göre İthalatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		33 048 924	30 895 681	29 489 612	100	-4,6
1.	ABD	8 568 789	8 286 773	8 133 108	27,6	-1,9
2.	Çin	7 280 526	6 401 109	6 606 564	22,4	3,2
3.	Kolombiya	2 055 109	2 288 597	2 161 984	7,3	-5,5
4.	Brezilya	1 328 187	1 232 256	1 039 764	3,5	-15,6
5.	Peru	1 167 960	1 074 798	959 481	3,3	-10,7
6.	İtalya	785 919	819 926	847 512	2,9	3,4
7.	G. Kore	1 216 733	853 187	800 719	2,7	-6,1
8.	Arjantin	816 103	553 730	772 774	2,6	39,6
9.	İspanya	796 121	741 147	673 290	2,3	-9,2
10.	Kanada	854 214	677 675	642 360	2,2	-5,2
11.	Meksika	823 408	738 732	621 658	2,1	-15,8
12.	Almanya	666 087	632 149	618 886	2,1	-2,1
13.	Japonya	656 501	778 134	550 317	1,9	-29,3
14.	Şili	590 336	572 303	510 520	1,7	-10,8
15.	Hindistan	551 425	537 718	420 202	1,4	-21,9
...	...	...	...	...	...	...
28.	Türkiye	110 759	103 694	120 603	0,41	16,3

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

Ek-5: Türkiye'nin Ekvator'a İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			71 061	92 650	66 108	100	-28,6
1.	3505	Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar ve esaslı nişasta, dekstrinler olan tutkalları	784	1 550	1 927	2,9	24,3
2.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	1 291	1 051	1 745	2,6	66
3.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	1 667	2 471	1 611	2,4	-34,8
4.	2835	Fosfinatlar, fosfonatlar, fosfatlar ve polifosfatlar	3 267	1 626	1 534	2,3	-5,7
5.	9402	Tıpta, cerrahide, dişçilikte, veterinerlikte kullanılan mobilyalar, berber koltuklar vb; bu eşyaların aksam ve parçaları	37	110	1 353	2	1130
6.	8701	Traktörler	875	1 656	1 246	1,9	-24,8
7.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 582	1 475	1 216	1,8	-17,6
8.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	1 705	913	1 190	1,8	30,3
9.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	1 533	1 127	1 172	1,8	4
10.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	654	777	1 118	1,7	43,9
11.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	228	1 740	1 099	1,7	-36,8
12.	1108	Nişastalar ve inülin	700	2 029	1 082	1,6	-46,7
13.	3921	Plastikten diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyeler ve şeritler	524	647	1 055	1,6	63,1
14.	7228	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	2 358	1 710	987	1,5	-42,3
15.	2832	Sülfidler ve tiyosülfatlar	2 336	1 541	961	1,5	-37,6

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Ekvator'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			54 372	61 261	73 445	100	19,9
1.	0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	32 969	38 842	50 680	69	30,5
2.	4421	Ağaçtan diğer eşya	10 976	10 700	6 535	8,9	-38,9
3.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	272	875	6 391	8,7	630,4
4.	2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hılasası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	2 527	2 644	5 274	7,2	99,5
5.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	3 385	2 831	1 317	1,8	-53,5
6.	9606	Düğmeler, çıtçılar, düğme formları ve bunların diğer aksamı; düğme taslakları	1 102	1 098	905	1,2	-17,6
7.	2007	Reçel, jöle, marmelat, meyve püresi ve pastaları (pişirilerek hazırlanmış)	258	499	602	0,8	20,6
8.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	1 013	783	521	0,7	-33,5
9.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	248	453	406	0,6	-10,4
10.	3908	Poliamidler (ilk şekilde)	0	111	189	0,3	70,3
11.	1106	Kuru baklağillerin, nişasta/inülin içeren kök ve yumruların unu, ezmesi ve tozu	92	122	144	0,2	18
12.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	0	0	95	0,1	0
13.	2009	Meyve ve sebze suları	2	81	85	0,1	4,9
14.	6504	Her nevi maddeden şeritlerin birleştirilmesi veya örülmesi suretiyle yapılmış şapkalar ve diğer başlıklar	19	38	52	0,1	36,8
15.	0904	Piper, capsicum ve pimenta cinsi biberler (kurutulmuş, ezilmiş veya öğütülmüş)	0	0	39	0,1	0

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye